

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย

ในการดำเนินการงานวิจัยเรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วเพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลและรวบรวมองค์ความรู้วังสวนบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรี
 2. ออกแบบเครื่องประดับที่สื่อถึงอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรี
- ดังนั้นผู้ทางวิจัยได้กำหนดขั้นตอนที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ศึกษาข้อมูลและรวบรวมองค์ความรู้วังสวนบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรี

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาข้อมูลและรวบรวมองค์ความรู้วังสวนบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลวัง สวนบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรีผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 5 ท่าน

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์วารินทร์ สุภาภรณ์ ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชนจังหวัดจันทบุรี
- 2) นายปิยวัฒน์ เวชการี หัวหน้ากลุ่มงานพิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี
- 3) นางสาวพรพิน ถิ่นนคร ภัณฑารักษ์พิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี
- 4) นางสาวสิริวิภา วิมุกตายน ผู้เชี่ยวชาญด้านอัตลักษณ์จันทบุรี อาจารย์ประจำสาขาการออกแบบ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- 5) อาจารย์ อลงกรณ์ ประมวญทรัพย์ อาจารย์ประจำสาขาการออกแบบเครื่องประดับ มหาวิทยาลัยบูรพา

กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม วังสวนบ้านแก้ว เพื่อเก็บข้อมูลอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วจากผู้เยี่ยมชมรายเดือนข้อมูลจากพิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี วังสวนบ้านแก้ว จำนวนประชากรเฉลี่ย 360 คน โดย กำหนดเก็บกลุ่มตัวอย่างจำนวน 186 คน ตามวิธีการสุ่มจำนวนประชากรจากตารางเคร์จซีและมอร์แกน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลวังสวนบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Individual Depth Interview) เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสัมภาษณ์แบบคำถามปลายเปิด (Open ended question) แบบไม่มีโครงสร้าง สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดคำถามเบื้องต้นมี

โครงสร้างแบบปลายเปิดเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่หลากหลายและกำหนดประเด็นที่จะสัมภาษณ์และการตั้งคำถามเพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและไม่มีการเรียงลำดับคำถาม

กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม วังสวนบ้านแก้วและจังหวัดจันทบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามสอบถามเบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลการรับรู้ถึงอัตลักษณ์การกำหนดสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนของอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว และความคิดเห็นในการออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าตามขอบเขตวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาข้อมูลและรวบรวมองค์ความรู้วังสวนบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรี การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จาก ที่ได้จากการสัมภาษณ์ จดบันทึก หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์จนได้ข้อมูลที่เหมาะสม และ นำมาจัดหมวดหมู่ ในการสรุปเป็นองค์ความรู้ ลักษณะเฉพาะของอัตลักษณ์ วังสวนบ้านแก้ว ในรูปแบบของการบรรยาย (Descriptive Sampling) เนื้อหาและรูปภาพที่ได้จากการลงพื้นที่ และผลการสรุปจากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ

ออกแบบเครื่องประดับที่สื่อถึงอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรี

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ออกแบบเครื่องประดับที่สื่อถึงอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้เชี่ยวชาญทางการออกแบบเครื่องประดับ ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 3 ท่าน

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภัทรา ศรีสุข อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีอัญมณีและเครื่องประดับ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนภุต ใจสุดา อาจารย์ประจำสาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ

3) อาจารย์ ดร. ดาวรรณ หมัดหลี อาจารย์ประจำสาขาวิชาออกแบบเครื่องประดับ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม (Questionnaire) ประเมินผลงานการออกแบบเครื่องประดับการศึกษาอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วเพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบเครื่องประดับสอบถามความคิดเห็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา

ส่วนที่ 1 คำชี้แจง กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการขอข้อมูลความคิดเห็นและอธิบายการใช้แบบสอบถามความคิดเห็น

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามถามมีโครงสร้างแบบปลายเปิด ให้ผู้เชี่ยวชาญกรอกข้อมูลทั่วไปของบุคคลตามความเป็นจริง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการออกแบบเครื่องประดับอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ

โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเกิร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

นอกจากนี้ยังใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบปลายเปิด (Open Form) ในส่วนของข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ที่เป็นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบของการออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ วังสวนบ้านแก้ว มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแบ่งเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึงมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วเพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ” มีขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Survey) ตำราวิชาการ วารสารและบทความ และสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประกอบไปด้วยแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามความคิดเห็นเบื้องต้น กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม วังสวนบ้านแก้วและจังหวัดจันทบุรี

2. ลงพื้นที่เก็บข้อมูลอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วประกอบด้วยนักวิชาการ ผู้บริหารส่วนราชการ จำนวน 5 ท่าน โดยการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ข้อองค์ความรู้ใน รูปแบบของการบรรยาย

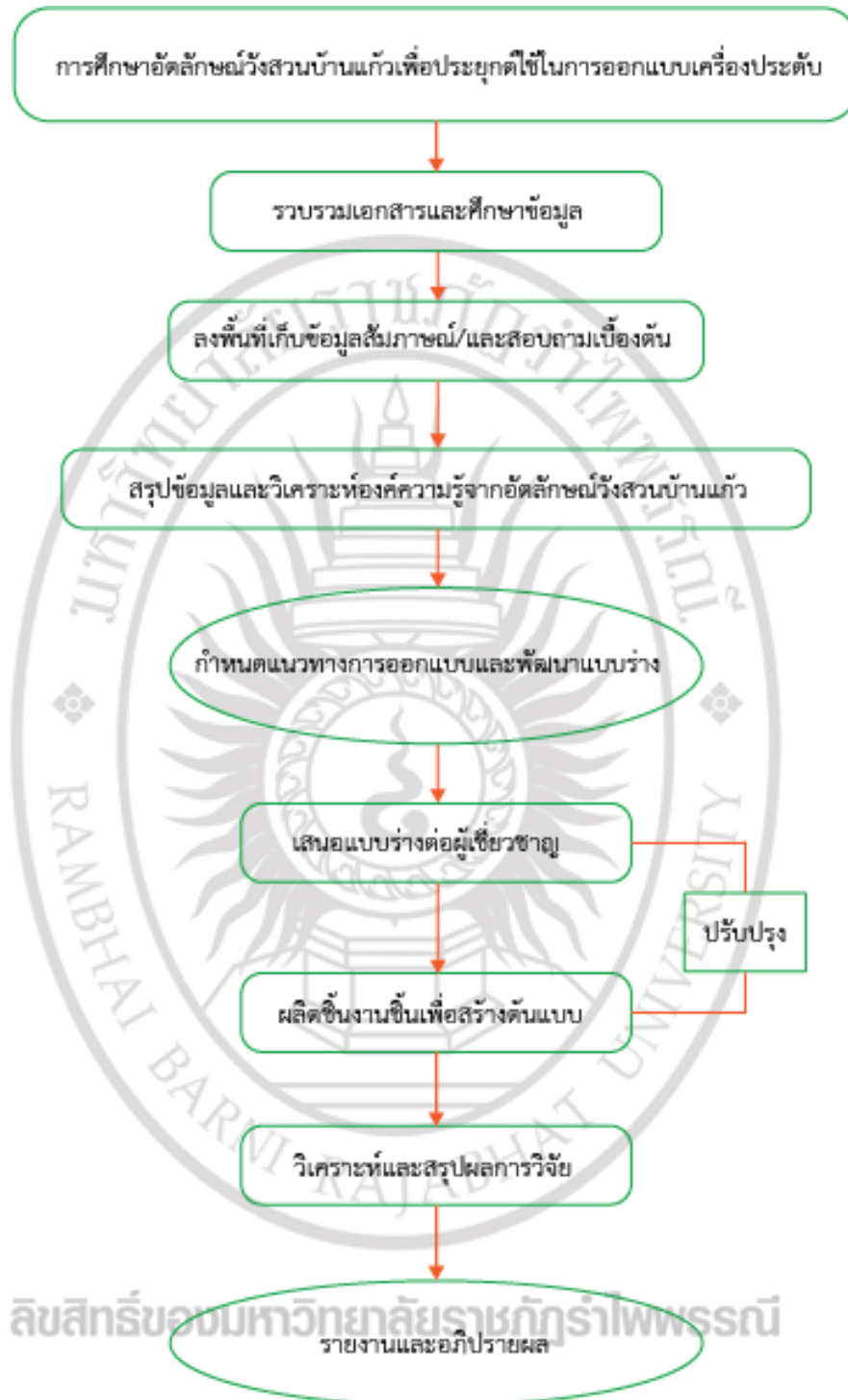
(Descriptive Sampling และเก็บข้อมูลอัตลักษณ์ วัสดุบ้านแก้วจาก กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม วัสดุบ้านแก้วและจังหวัดจันทบุรี จำนวน 186 คน จากตาราง เครจซี่และมอร์แกน โดยการเก็บ ข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความคิดเห็นอัตลักษณ์วัสดุบ้านแก้ว

3. วิเคราะห์ข้อมูลและรวบรวมองค์ความรู้วัสดุบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรี และวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยว ที่มาเยี่ยมชม วัสดุ บ้านแก้วและจังหวัดจันทบุรี จากกลุ่มตัวอย่าง โครงสร้างลวดลาย โทนสี องค์ประกอบ หลังจากนั้น นำมาวิเคราะห์จนได้ข้อมูลที่เหมาะสม และ นำมาจัดหมวดหมู่ ในการสรุปเป็นองค์ความรู้ ลักษณะเฉพาะของอัตลักษณ์ วัสดุบ้านแก้ว ในรูปแบบของการบรรยาย (Descriptive Sampling) เนื้อหาและรูปภาพที่ได้จากการลงพื้นที่ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและประยุกต์ใช้ในการออกแบบ เครื่องประดับ

4. ทำการออกแบบภาพร่างชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วัสดุบ้านแก้วจำนวน 3 รูปแบบ ประกอบด้วย 3 ชิ้น จากนั้นนำแบบร่างที่ได้ไปทำการสอบถามความคิดเห็น จากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบเครื่องประดับ เพื่อทำการคัดเลือกให้เหลือเพียงรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด 1 รูปแบบ และ ปรับปรุงรูปแบบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อผลิตเป็นเครื่องประดับต้นแบบ

5. สรุปและอภิปรายผล

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาพที่ 3.1 แผนภาพวิธีการดำเนินงานวิจัย